

favoriseret endog ved Arbejde i Provinserne, nemlig ved Opførelsen af Viborg Sindssygeanstalt.

Ministeren for offentlige Arbejder (*Svend Høgsbro*): Jeg vil kun dertil svare, at jeg betragter det i dette som i alle Tilfælde, jeg har med at gøre, som en Selvfølge, at enhver dansk Arbejdsgiver er lige berettiget med Hensyn til de Arbejder, der fra Statens Side kan blive Tale om at udbyde.

Hammerich: Jeg skal ogsaa nøjes med at gøre en kort Bemærkning, idet jeg nemlig ikke agter at komme dybere ind paa hele Sagen, men blot med nogle faa Bemærkninger vil give det foreliggende Forslag min Tilslutning. Jeg kan gøre det i Fortsættelse af mine Udtalelser ved 1ste Behandling. Da tog jeg tilstrækkelig Afstand fra de Hovedanker, der bleve fremførte mod Forslaget. Jeg har intet Øjeblik kunnet forstaa de Arkitekter, som sagde, at Opgaven var uløselig paa det Program, der var givet — allermindst for saa vidt det var de samme Arkitekter, som havde været med at udstede Programmet; og jeg har endnu mindre kunnet se, at den Løsning, der ligger for, er en for den danske Rigsdag uværdig Ende paa Sagen, saaledes som det har lydt fra forskellige Sider. Det forekommer mig tværtimod, at naar vi have et konstitutionelt Kongedømme, og vi skulle bygge en Regeringsbygning, saa er intet naturligere end at lade Tronsalen ligge i Midten af Bygningen, om man vil, som Centrum, fra hvilket da Repræsentationslokalerne gaa, til den ene Side for Kongen og Højesteret og til den anden Side for Rigsdagen.

Derimod havde jeg ved Sagens 1ste Behandling ganske vist vægtige Indvendinger at gøre mod enkelte andre Sider i Planen og derimellem særlig imod Ordningen af Rigsdagens Lokaler, og jeg maa ganske vist beklage, at jeg ikke endnu har kunnet faa oplyst, hvorvidt disse Indvendinger ere hævede. Vi have jo kun her faaet forelagt for Tingets Medlemmer de ny Façader til Bygningerne, men Planerne ere vi ret ukendte med. Jeg har lige akkurat en Dag, hvor jeg fik Lov at gaa ind og se paa det i 5—10 Minutter, set, at der var arbejdet paa ogsaa at borttage nogle af mine Indvendinger, men jeg har ganske vist ikke fundet, at det var fuldstændig naaet; men trods det, er den Ramme, der er givet for Forslaget her, saaledes, at jeg kan give det min Tilslutning.

Det er nemlig ganske vist rigtigt, hvad det ærede Medlem for Randers Amts 6te Valgkreds (Neergaard) sagde, at det, vi vedtage, er maaske noget af en Skalk; men i Skallen er der dog tillige en Kærne, og Kærnen er den, at vi ere blevne ret trygge for at faa en meget dygtig Arkitekt, som vi overlade Opgaven til, og vi overlade ham den paa Basis af et betydeligt Arbejde fra hans egen Side og mange Vink og Oplysninger, som allerede nu ere komne ham i Hænde fra andre Sider, men ved Siden af det med den Vejledning fra dem, der skal bruge Bygningen, som vi først og fremmest ogsaa maa forlange, at han skal tage Hensyn til ved Sagens Behandling.

Den Ramme, som er given, fastslaar for det første — hvad det ydre angaar — noget, som tiltaler mig i høj Grad, nemlig, at Fløjen ud mod Ridebanen skal ikke opføres. Jeg tror, der er mange, der ligesom jeg ville glæde sig over det, fordi der ikke er Tvivl om, at noget af det, der altid har været det smukkeste ved Christiansborg, er for det første de storstilede Bygninger, der ligge om Ridebanen, men saa dernæst Dybden i Bygningskomplekset, der laa bag ved Ridebanen; det bliver bevaret. Ved Siden af det have vi slaaet fast, at Rigsdagen skal have noget mere Plads, end Arkitekten oprindeligt havde tænkt det, saaledes opfatter jeg i alt Fald det, som nu foreligger.

I Forbindelse med Spørgsmaalet om Plads til Rigsdagen ønsker jeg overfor det Forslag, det ærede Medlem for Kalundborg (Krabbe) har stillet, at sige, at jeg forstaaer ikke, at det ærede Medlem, der taler om skruet Syn hos Arkitekter, der forlange, at det ydre noget skal præges af det indre, kan stille en Fordring som den, at naar vi skulle bygge Regeringsslottet op, maa Rigsdagens Værdighed forlange, at det skal skæres midt over, og at der saa overlades *nøjagtig* lige meget til Kongen og Rigsdagen. En saadan Fordring, synes jeg, er saa barnlig, at jeg ikke kan tænke mig, at Rigsdagen kunde være med til at vedtage noget saadant. Naar dertil kommer, at han ganske sikkert ikke har Ret i, at det arkitektonisk set kan være ønskeligt at lade Bygningen mangle et Centrum, forstaaer jeg ikke, at han kan gøre sin Tilslutning afhængig af noget saa uvæsentligt, som dette forekommer mig at være.

I øvrigt kan jeg være enig med det ærede Medlem om, at denne Sag ikke er fuldstændig modnet. Men vi kende jo vort Folk tilstrækkeligt til at vide, at toge vi ikke nu nogen Beslutning, kunde der